

First.Math 2.0: Fagrettede matematikproblemer på første studieår

16. November 2023

René Bødker Christensen

Institut for Matematiske Fag

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

FAQ

Hvad skal jeg bruge det til?

Hvad skal JEG bruge det til?

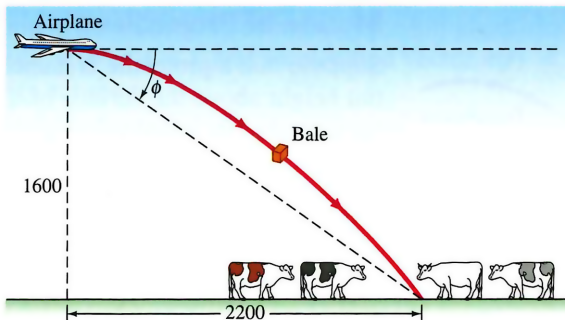

Lærebøgerne indeholde ofte eksempler på anvendelser

Med samlæsning er der næsten altid nogen, der er 'udenfor'

Nogle eksempler er irrelevante for alle

Hvad skal JEG bruge det til?

FIGURE 11.5.13 Trajectory of the hay bale of Example 9.

Edwards & Penney, *Calculus: Early Transcendentals (7ed)*; s. 860

Idéen i First.Math 2.0

Matematikken skal eksemplificeres gennem *fagrettede* anvendelser

Vælges i samarbejde med fagmiljøet

Skal...

- ▶ ...repræsentere et relevant problem for faget
- ▶ ...dække en passende del af pensum

De studerende behøver *ikke* kunne løse hele problemet

Workshops

4 timer med hjælp fra eksaminator og evt. hjælpelærer

Løses i grupper, men skal bruges til individuel eksamen

En ofte brugt struktur er:

1. Intro og motivation
2. Delopgave: 'Legetøjseksempel'
3. Delopgave: Teoretiske opgaver
4. Delopgave: Mere realistisk eksempel via MATLAB

Del I

Lineær algebra

Egenvektorer

For en $n \times n$ -matrix A kaldes $\mathbf{v} \in \mathbb{R}^n \setminus \{\mathbf{0}\}$ en egenvektor, hvis

$$A\mathbf{v} = \lambda\mathbf{v}$$

for et $\lambda \in \mathbb{R}$.

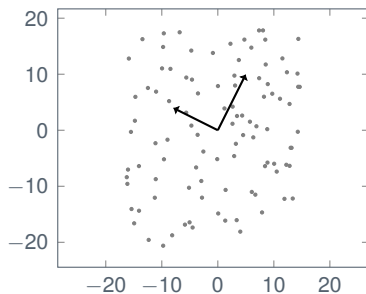
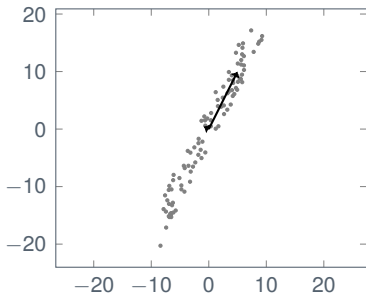
Giver f.eks. en 'naturlig basis' for en lineær afbildning

EGI: Hovedkomponentanalyse

Egenvektorerne optræder i hovedkomponentanalyse (PCA)

Lineær programmering

Optimering af en lineær funktion med lineære bibetingelser

I kanonisk form:

$$\begin{array}{rcll} \text{Maksimér} & -8x_1 & - & 6x_2 \\ \text{u.b.b.} & x_1 & & \leq 10 \\ & & x_2 & \leq 6 \\ & -x_1 & - & x_2 \leq -12 \\ \text{og } x_1 & \geq 0, & x_2 & \geq 0 \end{array}$$

Løses f.eks. ved simplex-metoden

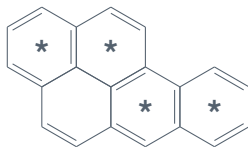
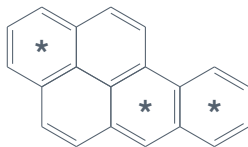
Kemi: Friestallet

Polyaromatiske cykliske kulbrinter (PAH's)

Fries-tallet: Maks. antal benzen-ringe
(med evt. overlap)

Kan opstilles som heltalsoptimering,
men kan løses ved lineær programmering

Del II

Calculus

Integration og polære koordinater

Generalisering til dobbelt- og tripeintegraller

$$\int_0^1 \int_0^{1-x} x \, dy \, dx$$

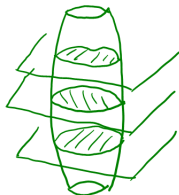
Brug af polære/cylindriske koordinater

$$\int_{x_0}^{x_1} \int_{y_0(x)}^{y_1(x)} f(x, y) \, dy \, dx \quad \text{eller} \quad \int_{\theta_0}^{\theta_1} \int_{r_0(\theta)}^{r_1(\theta)} g(\theta, r) r \, dr \, d\theta$$

ST: Muskelvolumen

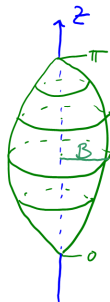

Hvordan findes muskelvolumen fra endeligt mange tværsnit?

Teoretisk model for musklen har cirkulære tværsnit og radier

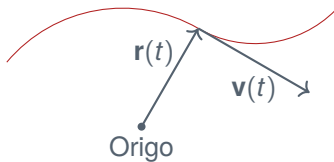
$$r(z) = B \sin(z), \quad 0 \leq z \leq \pi$$

Rumkurver

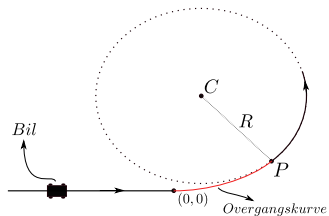
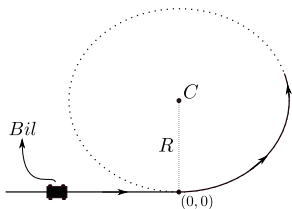

Beskrivelse og parametrisering af kurver i rummet

Herunder er krumning et centralt begreb

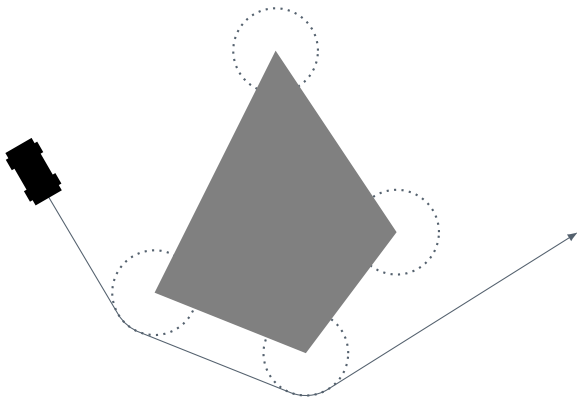
LAND: Vejgeometri

Overgangskurven er en del af en *klotoidekurve*

ROB: 'Vejgeometri'

Spørgsmål?

rene@math.aau.dk

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK